

Representantforslag nr. 30

(2007-2008)

fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Carl I. Hagen og Jan Arild Ellingsen

Dokument nr. 8:30 (2007-2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Carl I. Hagen og Jan Arild Ellingsen om opprettelse av en sikkerhetskomité i Stortinget

Til Stortinget

BAKGRUNN

Samfunnssikkerhet og terrorbekjempelse har i de senere år blitt en stadig viktigere del av myndighetenes beredskaps- og forebyggingsarbeid. Stortinget har behandlet flere saker som følgende: St.meld. nr.17 (2001-2002) Veien til et mindre sårbart samfunn, jf. Innst. S. nr. 9 (2002-2003), Ot.prp. nr. 61 (2001-2002), jf. Innst. O. nr. 70 (2001-2002), Besl. O. nr. 77 (2001-2002) Lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven mv. (lovtiltak mot terrorisme - gjennomføring av FN-konvensjonen 9. desember 1999 om bekjempelse av finansiering av terrorisme og FNs sikkerhetsråds resolusjon 1373, 28. september 2001), St.prp. nr. 56 (2001-2002), jf. Innst. S. nr. 186 (2001-2002) Samtykke til ratifikasjon av den internasjonale konvensjon av 9. desember 1999 om bekjempelse av finansiering av terrorisme.

Media har flere ganger satt fokus på stadig mer krevende utfordringer i forhold til vårt nye trusselbilde. Det har også vært reist spørsmål om myndighetspersoners sikkerhet, etter en økning i andelen truende brev, oppringninger og e-poster. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har i en rekke tilfeller foretatt vurderinger av ulike personers sikkerhet, og det har vært iverksatt ulike tiltak for flere personer foruten landets statsminister. Regjeringen og Justisdepartementet har ansvaret for PSTs virksomhet og for å føre kontroll med om at det eksisterer en forsvarlig og opera-

tiv sikkerhetsberedskap. Videre foreligger det også et ansvar for å påse at det gjennomføres et tilstrekkelig organisert sikkerhetsarbeid basert på en forsvarlig kvantitet og kvalitet i både planlegging, utstyrsanskaffelser og operativ kapasitet. Da mye av dette arbeidet, organisasjon, struktur og kapasitet, er underlagt en høy sikkerhetsgradering, er Stortingets vanlige kontroll og overoppsyn, samt godkjenning av planer, utstyrsanskaffelser og budsjetter av meget begrenset art. Dette medfører også at regjeringen ikke kan skaffe seg den vanlige trygghet som en forankring gjennom behandling og godkjenning av budsjetter og planer i Stortinget vil gi. Dette skyldes at de nødvendige detaljer enten ikke vil være kjent for eller gjenstand for behandling i Stortinget. Regjeringen mangler også et forum for muntlig og formell drøftelse av samfunnssikkerhetsmessige saker med Stortinget før viktige beslutninger blir tatt. Det eksisterer i dag en situasjon der Stortinget ikke i tilfredsstillende grad blir forelagt nødvendig informasjon som kan danne bakgrunn for Stortingets vurderinger, og der Stortinget kan gi nødvendige signaler om hvorvidt de operative tjenester har et budsjett og operative ressurser som står i forhold til de pålagte oppgaver. Behovet for å få en helhetlig vurdering av hvilken kompetanse som er nødvendig for å bekjempe og forebygge utfordringer i det nye indre trusselbildet, må fremheves som særs viktig. En slik helhetsvurdering vil også kunne være med på å effektivisere tjenesten. Det vil ikke være en holdbar situasjon dersom PST må prioritere mellom tjenestens prioriterte oppgaver med bakgrunn i ressurstilgangen, herunder de ansattes muligheter til deltakelse i nødvendig kurs og videreutdanning. Kompetansebehovet henger nøye sammen med et stadig mer komplisert trusselbilde, og langsiktig tenkning tilsier at man derfor må prioritere kompetanseoppgradering svært høyt. Etter terrorangrepet på USA i 2001, har både Danmark og

Sverige foretatt en omfattende gjennomgang av innsatsen mot terror. Resultatet har vært en betydelig økning i ressursene til den svenske Säkerhetspolisen (Säpo) og danske Politiets etterretningstjeneste (PET). En tilsvarende gjennomgang har ennå ikke blitt foretatt i forhold til PST, selv om Norge i like stor grad har blitt berørt av det nye trusselbildet som manifesterte seg etter terrorangrepet mot USA i 2001. Det er også viktig at det eksisterer en felles forståelse på det politiske plan for tjenestens oppgaver og utfordringer tuftet på det til enhver tid aktuelle trusselbilde. Det er derfor viktig å opprette et forum hvor slik informasjon og aktuelle utfordringer kan drøftes og forankres.

Når det gjelder handelsmessige, sikkerhetspolitiske og utenrikspolitiske saker, samt EØS-spørsmål, har Stortinget egne organer for dette i form av den utvidede utenrikskomité og EØS-utvalget.

Forslagsstillerne mener at det er et klart behov for en sikkerhetskomité i Stortinget som kan motta informasjon om beredskapsplaner, budsjettoversikter og detaljplaner for den operative tjeneste, og fastlegge de prinsipper og retningslinjer som skal legges til grunn for sikkerhetsvurderinger og tiltaksvurderinger overfor myndighetsorganer og relevante personer. En sikkerhetskomité vil også kunne være et konsultasjonsorgan av mer formell karakter for regjeringen, samtidig som komiteen kan utøve den normale kontroll med at regjeringens arbeid på det indre sikkerhetsområdet er organisert på en forsvarlig måte. Videre er det nødvendig å opprette et eget budsjettkapittel som omhandler PST. Dette kapittel må inneholde en oversikt over de ressurser som stilles til disposisjon for å løse de oppgaver som PST er pålagt av myndighetene. Det er videre viktig å få en oversikt og kontrollmulighet over det totale materiell- og investeringsbehov og øvrige ressurser. Videre er det viktig at det gjennomføres en total gjennomgang av sikkerhetstjenestens arbeid og organisasjon, slik at tjenesten har en virksomhetsforankring i Stortinget.

Det foreslås derfor en ny § 13 b i Stortingets forretningsorden som oppretter en sikkerhetskomité i Stortinget etter mønster av den utvidede utenrikskomité og EØS-utvalget. Komiteen skal ha ansvar for et dedikert budsjettkapittel som omhandler PST og denne tjenestes ressursgrunnlag. Komiteen skal gjennomgå og følge opp sikkerhetstjenesten og tjenestens virksomhet. Komiteen skal også bli forelagt seg en helhetlig gjennomgang og vurdering av sikkerhetstjenestens helhetlige kompetansebehov. En slik komité som skal behandle sikkerhetsgraderte opplysninger kan ikke være for stor, men bør bestå av medlemmer av Stortinget basert på deres komitékompetanse og rang i stortingssystemet. Det foreslås derfor at komiteen settes sammen av Stortingets president og visepresident, de parlamentariske ledere, leder og

nestledere i justiskomiteen og leder og nestledere i forsvarskomiteen. Det foreslås også at komiteen kan motta informasjon fra embetspersoner som politidirektør, sjef for PST, direktør for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og andre komiteen finner relevant å motta informasjon fra, og muligheten for å stille spørsmål til, i tillegg til at medlemmer av regjeringen og dens embetsverk kan møte.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

I

Ny § 13 b i Stortingets forretningsorden skal lyde:

I tillegg til de komiteer som er omtalt i § 10 oppnevnes også en sikkerhetskomité. Sikkerhetskomiteen har til oppgave å drøfte med regjeringen viktige spørsmål om landets indre sikkerhet og antiterrorarbeid, beredskapsplaner, samt de operative sikkerhetstiltak overfor etater, direktorater, departementer, institusjoner og myndighetspersoner. Slik drøftelse bør finne sted før viktige beslutninger fattes. Sikkerhetskomiteen skal følge de tiltak som blir gjort på det indre sikkerhets- og antiterrorområdet i henhold til gitte fullmakter og bevilgninger og føre kontroll med regjeringens myndighetsutøvelse på dette området.

Komiteen skal videre ha ansvar for et dedikert budsjettkapittel som omfatter Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Komiteen skal gjennomgå og følge opp sikkerhetstjenesten og tjenestens arbeid. Sikkerhetskomiteen består av Stortingets president som leder og visepresident som nestleder, partienes gruppeledere med nestledere som vararepresentanter, samt justis- og forsvarskomiteens ledertrio.

Lederen kaller sammen komiteen når vedkommende mener det er nødvendig, eller når statsminister, justisminister eller en tredjedel av komitémedlemmene anmoder om det.

Forhandlingene i sikkerhetskomiteen skal holdes hemmelige, hvis intet annet uttrykkelig bestemmes. Det samme gjelder for fellesmøter denne komité har med andre komiteer. Også innkallingen til komitémøter skal være hemmelig.

Sikkerhetskomiteen kan også la embetspersoner møte for å gi informasjon og svare på spørsmål, sammen med medlemmer av regjeringen.

II

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget kapittel i statsbudsjettet for Politiets sikkerhetstjeneste (PST).

III

Stortinget ber Regjeringen foreta en full gjennomgang av sikkerhetstjenestens arbeid og organisering, og fremlegge denne for Stortinget på egnet måte.

29. november 2007

